

ת"פ 46090/03/14 - מדינת ישראל נגד איגור ריאבצ'נקו

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 46090-03-14 מדינת ישראל נ' דנילוביץ'(עציר)

ואח'

בפני כב' השופט אברהם אליקים

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם איגור ריאבצ'נקו

גזר דין בעניין נאשם 2

מבוא

הנאשם 2 (להלן-הנאשם) הורשע ביום 1.7.2014 על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן (סומן באות א) כחלק מהסדר טיעון שלא כלל הסכמה לעניין העונש, בעבירות של סיוע ליבוא סם מסוכן, עבירה לפי סעיפים 13 ו-19א' לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973 (להלן-פקודת הסמים המסוכנים) ביחד עם סעיף 31 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן-חוק העונשין) ובעבירה של ניסיון להחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, עבירה לפי סעיפים 7(א) + 7(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים ביחד עם סעיפים 29 ו-25 לחוק העונשין.

כתב האישום הוגש במקור נגד שני נאשמים, נאשם 1 כפר בעובדות, הורשע לאחר שמיעת ראיות ועניינו נקבע לשמיעת טיעונים לעונש. לבקשת הצדדים החלטתי להפריד את הדיון בין שני הנאשמים ולגזור את עונשו של נאשם 2 בנפרד בטרם הסתיים הדיון בעניינו של נאשם 1, [כתב האישום המתוקן תוקן רק לגבי נאשם 2].

על פי עובדות כתב האישום המתוקן בין הנאשם לבין נאשם 1-אלכסיי דנילוביץ (להלן- אלכסיי) ובין קונסטנטין טרסוב (להלן-קוסטה) קיימת הכרות מוקדמת, כמו כן קיימת היכרות מוקדמת בין הנאשם ואלכסיי לבין דוד קדם (להלן-קדם).

במהלך המחצית השנייה של שנת 2013, קשרו אלכסיי וקוסטה לייבא לישראל שלא כדין סמים מסוכנים מסין לצורך מסחר והפקת רווח עסקי (להלן-הקשר). לשם קידום הקשר, במהלך המחצית השנייה של שנת 2013, יצר אלכסיי קשר עם ספק סיני, והזמין ממנו סם מסוכן מסוג JWH-210 בכמות של כ-100 גרם בתמורה לסכום של \$650. אלכסיי ביקש כי המשלוח יגיע לכתובתו של קדם ומסר פרטי טלפון נייד שרכש לצורך קבלת המשלוח (להלן-הטלפון המבצעי). ביום 2.12.2013 אלכסיי העביר לספק הסיני דרך בנק הדואר את הסכום של \$650.

ביום 23.2.2014 הגיע לישראל סם מסוכן מסוג JWH-210 במשקל של 110 גרם, מוסלק בתוך פסלון של סנטה קלאוס, כשהוא מיועד להגיע לקדם. בבדיקה במכס נתגלה המשלוח והודעה נמסרה למשטרה.

בתאריכים 26.2.2014 ו-27.2.2014 התקשרו שוטרים לטלפון המבצעי שהוחזק על ידי קדם, השוטרים הזדהו כשליחים של דואר ישראל ותיאמו עימו את מסירת המשלוח, השיחה עוררה את חשדם של אלכסיי, קוסטה וקדם (להלן-השותפים) שחששו כי המשלוח נתפס על ידי המשטרה ולכן החליטו לצרף את הנאשם.

ביום 26.2.2014 פנו אלכסיי וקוסטה לנאשם, שתפו אותו בפרטי המשלוח והציעו לו לקבל את המשלוח. הנאשם הסכים לשתף פעולה עם אלכסיי, קוסטה וקדם, להתחזות לקדם ולקבל את המשלוח, בתמורה לחלקו של הנאשם שילמו לו 500 ₪.

ביום 27.2.2014 קדם העביר לנאשם דרך קוסטה, את הטלפון המבצעי ואת תעודת החוגר שלו, במטרה שהנאשם יזדהה בפני השליח לקדם ויקבל לידי המשלוח. לאחר מכן העביר קוסטה לידי הנאשם 35 ₪ שישולמו כתשר לשליח. במעמד זה סוכם כי לאחר קבלת המשלוח, יעביר הנאשם את המשלוח לידי קדם, שימתין לו בפארק הסמוך לביתו.

באותו יום סמוך אחרי השעה 15:00, הגיע שוטר שהתחזה לשליח דואר עם המשלוח, הוא פגש את הנאשם שהזדהה באמצעות תעודת החוגר כקדם וחתם על קבלת המשלוח. באותו שלב נעצר הנאשם ע"י השוטר.

ראיות לעונש

המאשימה הגישה גיליון הרישום הפלילי של הנאשם (ט/1) ממנו עולה כי לנאשם הרשעה אחת מיום 3.7.2013 בבית משפט לנוער בחיפה בעבירות של החזקה/שימוש בסמים לצריכה עצמית ורכישה/החזקת חלק של נשק או תחמושת. בגין עבירות אלו הוטלו עליו בין השאר 7 חודשי מאסר על תנאי שהינו בר הפעלה (ת"פ 33090-06-12), (ט/2).

ביום 5.10.2011 נגזר דינו של הנאשם בגין עבירה של סחיטה בכוח, בית המשפט לנוער לא הרשיע את הנאשם והפנה אותו למבחן למשך שנה. ביום 10.1.2012 הופקע צו המבחן. (ת.פ. 20917-09-10 של בית משפט לנוער חיפה).

מטעם הנאשם לא הובאו ראיות לעניין העונש.

תסקיר שירות המבחן

בטרם גזירת עונשו ומשקיימת חובת תסקיר בשל גילו הצעיר של הנאשם, (יליד 5.2.1994 בן 20 במועד ביצוע העבירה) הוכנו עבורו שלושה תסקירים לעניין העונש מימים 6.10.2014, 25.1.2015 ו-26.4.2015.

- בתסקיר מיום 6.10.2014, קצינת המבחן סקרה את נסיבות חייו הקשות של הנאשם ואת מצבו בטרם ביצוע העבירה, בשל הפניית הנאשם ליחידה לטיפול בהתמכרויות בחיפה והתחלת הליך טיפולי, המליצה לדחות את הדיון בעניינו למשך 3 חודשים על מנת לעקוב אחר המשך השתלבותו בתהליך טיפולי ולבחון את

יכולתו להפיק ממנו תועלת.

- תסקיר משלים הוגש ביום 25.1.2015, שירות המבחן התרשם מרצונו ומיכולתו של הנאשם להיעזר בתהליך הטיפול, על מנת ליצור שינוי בדפוסי התמכרותו, דבר שבא לידי ביטוי גם במאמצים שעשה במישור התעסוקתי ולכן קצינת המבחן המליצה על הארכת המאסר המותנה והעמדתו במבחן למשך שנה וחצי, במהלכם ימשיך בתהליך הטיפול, בנוסף קצינת המבחן המליצה על הטלת צו של"צ בהיקף של 340 שעות, כחלופה עונשית מוחשית, חינוכית ומציבת גבולות ברורים.

בדיון מיום 27.1.2015 ולאחר שמיעת טענות הצדדים, החלטתי שלא לגזור את דינו באותו יום ולבחון התקדמות ההליך הטיפולי במסגרת היחידה העירונית לטיפול בהתמכרויות ולכן דחיתי את המשך הדיון, על מנת שיוכן תסקיר עדכני לאחר התקדמות ההליך הטיפולי.

- בתסקיר המשלים נוסף מיום 26.4.2015, שירות המבחן ציין כי הנאשם ממשיך לשתף פעולה בטיפול בהתמכרויות ושומר על ניקיונו מסמי רחוב ואלכוהול. התרשם מיכולתו לקחת אחריות על עצמו ועל חייו ולאור ההתרשמות מיכולתו להיעזר בתהליך הטיפול על מנת ליצור שינוי בדפוסי התמכרותו, דבר שבא לידי ביטוי במאמצים שעשה גם במישור התעסוקתי, שב והמליץ שירות המבחן לשקול את האפיק השיקומי זאת מבלי להתעלם מחומרת מעשיו, להאריך את המאסר המותנה להעמיד את הנאשם תחת צו מבחן למשך שנה וחצי במהלכה ימשיך בתהליך הטיפול במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות בחיפה. בנוסף המליצו על הטלת צו של"צ בהיקף של 340 שעות, שיבוצעו במסגרת אגודת "צער בעלי חיים" בחיפה בתפקידי ניקיון, האכלה, טיול, טיפול בבעלי חיים.

תמצית טענות הצדדים

1. ב"כ המאשימה בטיעוניה בכתב (ט/3) ובעל פה העריך כי מתחם העונש ההולם נע בין 12-30 חודשי מאסר, גם משום שהוא המתחם שקבע בית המשפט בעניין קדם (ראו ת.פ. 46018-03-14) שהורשע לטענתו בעבירות זהות וביקש להטיל עליו עונש של מאסר בפועל בתוך המתחם, להפעיל את המאסר המותנה במצטבר, בנוסף למאסר מותנה וקנס.

ב"כ המאשימה סבור כי מעורבותו של הנאשם אינה פחותה מזו של קדם, ותפקידו במזימה לייבא הסמים דומה אם לא זהה. דווקא מעורבותו של קדם בסופו של דבר הייתה פסיבית יותר מהנאשם, אשר בפועל היה זה שקיבל את הסמים עבור שותפיו תמורת תשלום, על כן יש לגזור לטענתו גזירה שווה בין השניים.

לתמיכה בטענותיו הפנה ב"כ המאשימה לשני גזרי הדין בעניינם של קדם וקוסטה (ת.פ. 46018-03-14), קדם נידון ל- 12 חודשי מאסר בפועל (בעניינו תלוי ועומד ערעור בבית המשפט העליון על חומרת העונש ובקשה לחזרה מהודיה), וכל זאת בהתאם לרף התחתון של המתחם, תוך התחשבות בעברו הנקי - נסיבה שאינה עומדת לטענת ב"כ המאשימה לזכות הנאשם.

בטיעוניו שם דגש על חומרת העבירה, על הערכים שנפגעו בעבירה- שלום הציבור, זכותו של אדם לגופו, חייו וחירותו, ופגיעתו הרעה של הסם. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הפנה למעורבותו הפעילה של הנאשם, שהיווה חוליה הכרחית ליבוא הסמים בתור מי שקיבל לידי את חבילת הסמים, האופן המתוחכם של היבוא תוך הסלקת הסמים בפסלון סנטה קלאוס, כמות הסם, אופיו המסוכן של הסם והשפעותיו הרעות וביצוע בצוותא ע"י 4 אנשים.

ב"כ המאשימה ביקש לשקול לחומרא את עברו הפלילי של הנאשם ולטענתו שירות המבחן התעלם מחומרת העבירות, מעברו הפלילי ובפרט מכישלון ניסיונות להשתקם בעבר. יחד עם זאת לאור נטילת האחריות והחיסכון בזמן השיפוטי ושיתוף הפעולה של הנאשם עם גורמי הטיפול, המאשימה ביקשה לגזור את עונשו ברף התחתון של המתחם.

לתמיכה בטענותיו ב"כ המאשימה הגיש אסופת פסיקה בהם נקבעו עונשים של 12, 30, 36 חודשי מאסר בפועל.

2. ב"כ הנאשם ביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן, לסטות לקולה ממתחם העונש ההולם ולהאריך את המאסר המותנה לצד הטלת צו של"צ שאורכו ייקבע בהתאם לשיקול דעת בית משפט. ב"כ הנאשם שם דגש על אינטרס השיקום, הודיית הנאשם בהזדמנות הראשונה, נטילת אחריות, החיסכון בזמן השיפוטי, עבר הלא מכביד, וגילו הצעיר של הנאשם הנמנה על קבוצת "בגירים צעירים" שיש לתת לה משקל נוסף יחד עם המשקל שיש לתת לתיקון 113 הנותן משקל מיוחד לשיקולי שיקום. ב"כ הנאשם הפנה לאמור בתסקירים המתייחסים גם לקשיים שהתהליך לווה בהם, אך הבהיר כי לאחר תקופה ממושכת בה הנאשם היה במעקב צמוד של שירות המבחן התוצאה חיובית.

בטיעוניו עשה ב"כ הנאשם אבחנה בין חלקו של הנאשם לבין קדם, קדם היה מעורב עוד מהשלב של הזמנת הסם, הסם הוזמן על שמו והוא היה אמור לקבל את המשלוח ורק לאחר חששם של שלושת השותפים שמא המשלוח נתפס ע"י המשטרה, פנו לנאשם, שילמו לו 500 ₪ כדי שיזדהה כקדם ויקבל את המשלוח. מבחינה מעשית, מבחינת המודעות והאשם, אשמו של הנאשם נמוך הרבה יותר לטענתו.

ב"כ הנאשם העריך כי מתחם העונש ההולם נע בין 6 חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל. והבהיר כי במקרה זה יש לקבוע מתחם שונה וקל יותר מהמתחם שנקבע בעניינו של קדם.

לטענת ב"כ הנאשם הסם הספציפי הוא לא סם נפוץ לייבוא, כתבי האישום בודדים, הפסיקה לגבי עבירות סמים מאותו סוג נמצאת בהתהוות, לכך הוסיף כי כתבי אישום מאותו סוג מוגשים לבית המשפט השלום.

ב"כ הנאשם הגיש אסופת פסיקה ממנה עולה כי בתי משפט הסתפקו בהעמדה במבחן במקרים בהם הוכחה גמילה מוצלחת או התחלה של שיקום מוכח, כן הגיש פסקי דין בהם הוטלו צו מבחן, 6 חודשי מאסר בעבודות

שירות, 9 חודשי מאסר.

הנאשם בתום הטיעונים לעונש, ציין כי הוא עבר שינוי ארוך והשתקם בחיים, הוא עבר לגור בדרום הארץ ופתח דף חדש בחייו וביקש לאמץ את המלצת שירות המבחן.

דין

במקרה זה חל תיקון 113 לחוק העונשין שקובע כי "העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו" (סעיף 40ב' לחוק העונשין).

מתחם העונש ההולם

העבירות המיוחסות לנאשם בוצעו במסגרת אירוע אחד, הנאשם הצטרף בשלב בו אלכסיי, קוסטה וקדם חשדו שמא המשלוח שכבר הגיע לארץ נתפס ע"י המשטרה, שיתפו אותו בפרטי המשלוח והציעו לו להתחזות לקדם ולקבל את המשלוח בתמורה לתשלום 500 ₪, ולאחר קבלת המשלוח להעבירו לקדם. הנאשם לקח את הטלפון המבצעי ואת תעודת החוגר של קדם ו- 35 ₪ מקוסטה על מנת לשלם כתשר לשליח, הנאשם פגש את השליח, הזדהה באמצעות תעודת החוגר כקדם חתם על קבלת המשלוח ובאותו שלב נעצר ע"י שוטר. מאחר ומדובר באירוע אחד ייקבע מתחם עונש הולם אחד.

במעשיו פגע הנאשם בערכים חברתיים הקשורים בהגנה על שלום הציבור, כבודו וביטחונו, במקרה זה הפגיעה אינה חמורה.

לעניין מדיניות הענישה אפנה לע"פ 6990/13 שנדון במאוחד עם ע"פ 7046/13, חט"ב נגד מדינת ישראל (24.2.2014):

"בית משפט זה הצביע בפסקי דין רבים על התוצאות הקשות וההרסניות הנגרמות בעקבות הפצת סמים מסוכנים, ובמיוחד הקשים שביניהם. קשה להגזים בהערכת הנזק הנגרם מייצור, הפצה, סחר ושימוש בסמים. נזק ממוני, גופני ונפשי, המקיף את החברה בכללותה, ואינו נעצר במשתמש או במעורבים הישירים בביצוע העבירות...יבואני סמים וסוחריו המרכזיים הם אלו שיוזמים ומניעים את התהליך, אולם תפקיד חשוב וממשי בפגיעה בערכים המוגנים מסור גם לכל יתר חברי החוליות המרכיבות את השרשרת, מגדול ועד קטן: "וידענו מכבר כי בלא חוליות-הביניים המרכיבות את השרשרת יתקשו עברייני הסמים העיקריים לבצע את זממם. כנדרש מכאן, חובה היא המוטלת עלינו להיאבק בכל חוליה וחוליה ולנתק את השרשרת" (ע"פ 7757/04 בורשטיין נ' מדינת ישראל, פ"ד נט(5) 218, 232 (2005))."

בעבירות סמים, מינעד הענישה רחב והוא מושפע בצורה משמעותית, מכמות הסם, טיבו, חומרת העבירות

שבוצעו, התכנון המוקדם, חלקו של הנאשם בעבירות ועברו הפלילי.

אפנה בעניין זה לדברי כב' השופט ח' מלצר:

"כאמור, על בתי המשפט לנקוט במדיניות ענישה משמעותית כלפי כל המעורבים בשרשרת הפצת הסמים, שכן רק בדרך זו ניתן אולי לתרום למיגור התופעה. ... הנה כי כן, הענקת משקל - למשקל הסם איננה איפוא בגדר שיקול זר, או לא רלוונטי ובדין לקח זאת בית המשפט המחוזי בחשבון...אכן נסיבות חייהם של הבגירים קשות הן. ואולם, הסכנה הטמונה בייבוא סם מסוכן חמורה לא פחות. בית משפט זה חזר פעם אחר פעם על הצורך להחמיר בעונשם של מי שעברו עבירות סמים וכבר נפסק כי ככלל, כאשר בעבירות סמים עסקין - השיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של הנאשם נסוגים מפני האינטרס הציבורי שבהרתעת הרבים ומפני הצורך למיגור נגע זה", ע"פ 165/15 וע"פ 193/15 בניאת נגד מדינת ישראל (6.5.2015).

מסכים אני עם ב"כ הנאשם כי קיים הבדל בין מקרה זה לע"פ 1635/14 שי יהודה נ' מדינת ישראל אליו הפנה ב"כ המאשימה, באותו מקרה הנאשמים ביצעו שתי עסקאות של ייבוא סם מסוכן בכמות של כ- 8 ק"ג במצטבר. שם הוטל על הנאשם 30 חודשי מאסר, ערעור שהוגש לעליון נדחה.

המאשימה הפנתה לשני פסקי דין נוספים-

ע"פ 810/11 בורגרקר נגד מדינת ישראל (30.5.2011) המערער הורשע בעבירה של החזקת סם מסוכן מסוג הרואין שלא לצריכה עצמית במשקל של כ- 59 גרם, הוא נדון ל- 36 חודשי מאסר בפועל, ערעור שהוגש לעליון נדחה.

רע"פ 9274/09 בליווייס נגד מדינת ישראל (24.11.2009) הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית ועבירה של החזקת כלים להכנת סם, הסם מסוג קוקאין במשקל של כ- 287 גרם. בית המשפט השלום הטיל עליו שלוש שנות מאסר בפועל, בית המשפט המחוזי מצא לנכון לקצר את התקופה בשישה חודשים. ערעור שהוגש לעליון נדחה.

ב"כ הנאשם הפנה לת.פ. 4023/05 מדינת ישראל נ' רוזינסקי (18.10.2006), שם הנאשם הורשע בהחזקת סם שלא לצריכה עצמית, סם הרואין בכמות של 153.8 גרם נטו, בית המשפט המחוזי האריך מאסר מותנה והטיל על הנאשם צו מבחן ושל"צ.

כן הפנה ב"כ הנאשם לע"פ 8092/04 חביב נגד מדינת ישראל (10.9.2006) שם המערער הורשע בארבע עבירות סחר בסמים והחזקת סם מסוכן שלא לשימוש עצמי, בעשרות קילוגרמים של סמים, במספר רב של עסקאות, בית המשפט העליון ביטל את המאסר בפועל של 40 חודשים שהוטלו ע"י בית המשפט המחוזי והטיל עליו צו מבחן ועבודות שירות לתועלת הציבור.

באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ט' לחוק), לעבירה קדם תכנון מוקדם, ביום 26.2.2014 אלכסיי וקוסטה פנו לנאשם, שיתפו אותו בפרטי המשלוח והציעו לו לקבל את המשלוח, הם הסבירו לו כי עליו להתחזות לקדם ולקבל את המשלוח מהשליח, והנאשם הסכים לשתף פעולה.

חלקו היחסי של הנאשם קטן יותר מחלקם של כל השותפים האחרים, הנאשם לא היה מעורב בהזמנת הסם, הנאשם צורף רק לאחר שהמשלוח הגיע לארץ כאשר השותפים חשדו כי המשלוח נתפס ע"י המשטרה, מעורבותו של הנאשם הייתה לצורך קבלת המשלוח מהשליח תמורת תשלום סכום של 500 ₪.

מסכים אני עם ב"כ הנאשם כי חלקם של הנאשם וקדם אינו זהה, בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן, פרטיו האישיים של קדם שימשו לקבלת המשלוח ובהם שמו וכתובתו, המשלוח שהתקבל היה ממוען לקדם, לפני יום 26.2.2014 אלכסיי שיתף את קדם בפרטי המשלוח והוא הסכים לשתף פעולה איתם, ולקח את הטלפון המבצעי. השוטרים שוחחו עם קדם בטלפון המבצעי, מעורבותו של קדם נמשכה גם בשלב של קבלת המשלוח בכך שהוא מסר לידי הנאשם את תעודת החוגר שלו כדי שהנאשם יזדהה בפני השליח כקדם והוא אף סיכם עם הנאשם שלאחר קבלת המשלוח יעבירו הנאשם לקדם שימתין לו בפארק סמוך לביתו.

איני מקל ראש בחלקו של הנאשם שכן למרות שחלקו היה קטן יותר מחלקם של השותפים, הוא הסכים לשתף פעולה ולסייע לאחרים לקבל לידיהם את הסם שיובא לישראל.

אין ספק כי עבירות בתחום הסמים, הן עבירות חמורות ומיותר לציין כי הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה הוא חמור ביותר מהנזק שנגרם בפועל, שכן המשלוח שכלל כמות של כ- 110 גרם סם מסוכן נתפס בסופו של יום ע"י המשטרה.

לנגד עיני עומד גם המתחם שנקבע בהליך המקביל בעניינו של קדם (ת.פ. 46018-03-14), מתחם עונש הנע בין 12-30 חודשי מאסר בפועל. והמתחם שנקבע לגבי קוסטה שהיה יותר דומיננטי מהנאשם ומקדם הועמד על 18-56 חודשי מאסר בפועל.

בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, בשיקולי האחדה בענישה ושוויון אני קובע כי מתחם הענישה ההולם לגבי נאשם זה בהתחשב באמור לעיל, יהיה מתחם שבין 6 חודשים שיכול וירוצו בעבודות שירות לבין 24 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

העונש המתאים

האם קיים סיכוי שיקום של ממש שהנאשם ישתקם?

הנאשם צעיר, יליד 5.2.1994, בן 20 במועד ביצוע העבירה (כיום בן 21), לנאשם הרשעה פלילית אחת מיום 3.7.2013 בגינה הוטלו על הנאשם 7 חודשי מאסר מותנה בר הפעלה בת.פ. 12-06-33090 (בית המשפט לנוער חיפה). הנאשם ביצע עבירה נוספת בגינה לא הורשע והוטל עליו צו מבחן שהופקע, (ת.פ. 20917-09-10).

מעיון בתסקירי שירות המבחן עולה כי יש סיכוי של ממש כי הנאשם ישתקם, חשוב להדגיש כי סמוך לאחר הודיית הנאשם בפניי (שהייתה בתחילת המשפט), הופנה הנאשם לשירות המבחן והתחיל בהליך טיפולי שנמשך מזה תשעה חודשים, (ראו את התקדמותו החיובית של ההליך כמתואר בשלושת תסקירי שירות המבחן).

הנאשם נמצא בעיצומו של תהליך טיפולי, הנאשם הופנה ליחידה לטיפול בהתמכרויות בחיפה, שירות המבחן התרשם מרצונו ומיכולתו של הנאשם להיעזר בתהליך הטיפול, ליצירת שינוי בדפוסי התמכרותו, הנאשם ממשיך לשתף פעולה וניתן להתרשם מהיכולת שלו לקחת אחריות על עצמו ועל חייו. על כן שירות המבחן המליץ לשקול את האפיק השיקומי, להאריך את המאסר המותנה, להטיל על הנאשם צו מבחן למשך שנה וחצי במהלכם ימשיך בתהליך הטיפול במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות בחיפה, בנוסף להטלת צו של"צ בהיקף של 340 שעות שיבוצעו במסגרת אגודת "צער בעלי חיים" בחיפה בתפקידי ניקיון, האכלה, טיול, טיפול בבעלי חיים.

כפי שציינתי לעיל בעת ניתוח נסיבות ביצוע העבירה, בהתאם לעובדות כתב האישום המתוקן ניתן לראות כי קיים שוני בין מעשיו של הנאשם חלקם של המעורבים האחרים וספציפית שוני גם ביחס למעשיו של קדם, קיים גם הבדל נוסף משמעותי ביניהם לשאלת העונש הספציפי והוא באשר לאופק השיקומי והמלצות שירות המבחן.

כמתואר בגזר הדין בת.פ. 14-03-46018 בעניינו של קדם, שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית, שכן קדם שלל נזקקות טיפולית ולא שיתף פעולה, קצינת המבחן התרשמה כי קדם לקח אחריות חלקית בלבד על ביצוע העבירה, שירות המבחן הגיש בקשה לביטול צו פיקוח בשל העדר שיתוף פעולה מצידו של קדם. לאור גילו הצעיר של קדם שירות המבחן המליץ לשקול מאסר בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס.

עונש מאסר מאחורי סורג ובריה יפגע בנאשם ובשיקומו ולאור סיכויי השיקום והתפנית החיובית בהליך הטיפול והתמדתו האינטנסיבית של הנאשם בהליך, במקרה זה יש להעדיף את שיקול השיקום על פני שיקולי גמול והרתעה ויש לתת לנאשם הצעיר הזדמנות לחזור לדרך המוטב. ער אני לניסיונו הקודם של הנאשם להשתקם, אך הנני סבור כי הנאשם נמצא בתהליך שינוי משמעותי, גם שירות המבחן התרשם מיכולתו לקחת אחריות על עצמו ועל חייו.

העמדת הנאשם במבחן מצד אחד נותנת לו ולחברה פתח של תקווה ומצד שני קיימת אפשרות לשוב ולגזור את דינו של הנאשם באופן הולם במידה ויפר את תנאי המבחן.

ראו לעניין זה, פסק דין של כב' הש' מלצר:

"...אכן, שיקולי שיקום הם שיקולים חשובים שעל בית המשפט להתחשב בהם עובר לגזירת דינו של הנאשם (יוער כי גם לאחר תיקון 113 לחוק העונשין ההתחשבות בשיקולים אלה נתונה לשיקול דעתו של בית המשפט, בפרט כך בבוא בית המשפט לגזור את דינו של נאשם המצוי על סף קטינות). לעיתים, במקרים יוצאים מן הכלל, מוצדק אף להעניק את הבכורה לשיקולי שיקומו של הנאשם ולהעדיף על פני שיקולים אחרים, תוך חריגה לקולא ממתחם הענישה ההולם את העבירה בנסיבותיה. כך הוא בעיקר כאשר בית המשפט משתכנע כי הנאשם השתקם ושינה את דרכיו, או כי קיים סיכוי ממשי לשיקומו...."ע"פ 8163/13 פלוני נ' מדינת ישראל (27.3.14), ראו גם ע"פ 5832/13 רובין נ' מדינת ישראל (8.4.2014).

לאור המלצת שירות המבחן, גילו הצעיר של הנאשם ונסיבות חייו הקשות, אני סבור כי יש סיכוי של ממש שהנאשם ישתקם, לו יועמד במבחן וישתתף בהליכים הטיפוליים המומלצים על ידי שירות המבחן ולכן אני סבור כי יש לחרוג במקרה זה ממתחם העונש ההולם, והעונש המתאים ייקבע לפי שיקולי השיקום

זה השלב לשוב ולהזכיר את גילו הצעיר של הנאשם, כבן 20 במועד ביצוע העבירות, בעניין זה כונה הנאשם ע"י הסנגור "בגיר צעיר". אמנם מעמד זה טרם הוכרע על ידי בית המשפט העליון ואפנה לדעות השונות של שני שופטי ההרכב בע"פ 7661/13 7722/13 אבו-נאסר נגד מדינת ישראל (21.8.2014), אך גם בהתעלם משאלת מעמדו של בגיר צעיר, חשוב לזכור כי כחלק מגזירת הדין לפי תיקון 113, בעת קביעת העונש המתאים יש להתייחס גם ל"פגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו", (סעיף 40א(1) לחוק העונשין), גילו הצעיר מחייב התייחסות גם באספקט השיקומי.

באשר לנסיבות נוספות שאינן קשורות בביצוע העבירה (40א' לחוק העונשין), הנאשם נטל אחריות על מעשיו, הודה בהזדמנות הראשונה, שיתף פעולה עם שירות המבחן והביע רצון לקבל טיפול, הנאשם עושה מאמצים על מנת לחזור לדרך המוטב ומתמיד בהליך הטיפולי, עוד יש להתחשב בפגיעה של העונש בנאשם בשל גילו הצעיר ובנסיבות חייו הקשות של הנאשם כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן.

אשר על כן, לאור האמור בתסקירי שירות המבחן, שאת המלצתם אאמץ במלואה, הענישה תהא שילוב של צו מבחן ביחד עם ביצוע עבודות של"צ בהיקף של 340 שעות.

לא אטיל על הנאשם קנס (מרכיב שאינו חלק מהמלצת שירות המבחן), על מנת לסייע לנאשם בשיקומו.

סיכום

לאור כל האמור לעיל אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

· הנני מעמיד את הנאשם למבחן על פי סעיף 1(ב) לפקודת המבחן [נוסח חדש], תשכ"ט-1969 למשך 18 חודשים מהיום. בתקופת המבחן יעמוד הנאשם לפיקוחו של שירות המבחן וישתף פעולה לשם מימוש התוכניות והמטרות הטיפוליות שייקבעו לגביו ע"י שירות המבחן.

לפני מתן צו המבחן הסברתי לנאשם את משמעותו של צו המבחן והזהרתי אותו שאם לא ימלא אחרי הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת יהיה צפוי לעונש, או להרשעה ועונש, על העבירה שבגללה ניתן הצו והוא הביע את נכונותו למלא אחר הוראות הצו.

· 6 חודשי מאסר על תנאי. הנאשם לא ישא את עונש המאסר על תנאי אלא אם יעבור תוך שלוש שנים כל עבירה לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1977, ויורשע בשל עבירה כזאת תוך תקופת התנאי או לאחריה.

· מכוח סמכותי לפי סעיף 56 לחוק העונשין, אני מאריך למשך 12 חודשים החל מהיום את המאסר על תנאי של 7 חודשים שתלוי ועומד נגד הנאשם בהתאם לגזר דין מיום 3.7.2013 (ניתן במסגרת ת.פ. 33090-06-12 של בימ"ש לנוער חיפה).

· אני מטיל על הנאשם לעשות שירות לתועלת הציבור בהיקף של 340 שעות, אשר יבוצעו במשך שנה. על פי תוכנית שקבע שירות המבחן, העבודות יבוצעו במסגרת אגודת "צער בעלי חיים" בחיפה או בכל מקום אחר לפי קביעת שירות המבחן.

· בשל גילו הצעיר של הנאשם ותוכנו של תסקיר שירות המבחן לא מצאתי לנכון להטיל עליו קנס.

המזכירות תשלח העתק מגזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ח אייר תשע"ה, 17 מאי 2015, בנוכחות, ב"כ המאשימה עו"ד אור זך, הסנגור עו"ד סלבה רוזנפלד ממשרדו של עו"ד בוריס שרמן והנאשם בעצמו.